Sisteme de baze de date

Curs 6 – Limbajul SQL: prelucrarea datelor (3/3). Organizarea logică a bazei de date

Sorina Preduț sorina.predut@unibuc.ro Universitatea din București

Operatorul EXISTS - cont.

Alte exemple ce folosesc operatorul [NOT] EXISTS, inclusiv operația de diviziune menționată în Curs1, precum și clauza WITH se găsesc în fișierul DIVISION_clauzaWITH.pdf

Subinterogări - cont.

- Subinterogările mai pot apărea și în alte comenzi SQL cum ar fi: UPDATE, DELETE, INSERT și CREATE TABLE.
- Aşa cum am văzut, există în principal 2 moduri de realizare a interogărilor ce folosesc date din mai multe tabele: joncţiuni şi subinterogări.
- Joncţiunile reprezintă forma de interogare relaţională (în care sarcina găsirii drumului de acces la informaţie revine SGBD-ului), iar subinterogările forma procedurală (în care trebuie indicat drumul de acces la informaţie).
 - Fiecare dintre aceste forme are avantajele sale, depinzând de cazul specific în care se aplică.

Operații pe tabele ce conțin informații de structură arborescentă

- O bază de date relaţională nu poate stoca înregistrări în mod ierarhic, dar la nivelul înregistrării pot exista informaţii care determină o relaţie ierarhică între înregistrări.
- > SQL permite afişarea rândurilor dintr-o tabelă ţinând cont de relaţiile ierarhice care apar între rândurile tabelei.
- > Parcurgerea în mod ierarhic a informaţiilor se poate face doar la nivelul unei singure tabele.
- Operaţia se realizează cu ajutorul clauzelor START WITH şi CONNECT BY din comanda SELECT (Cererile se numesc în acest caz ierarhice).

Cereri ierarhice

De exemplu, în tabela PROFESOR există o relație ierarhică între înregistrări datorată valorilor din coloanele cod și sef.

Fiecare înregistrare aferentă unui cadru didactic conţine în coloana sef codul persoanei căreia îi este direct subordonat.

Pentru a obține o situație ce conține niveluri ierarhice, vom folosi următoarea interogare:

SELECT LEVEL, nume, prenume, grad	LEVEL	NUME	PRENUME	GRAD
FROM profesor	1	CHEODCHILL	STEFAN	PROF
START WITH sef IS NULL	2	GHEORGHIU MARIN	VLAD	PROF
CONNECT BY PRIOR cod = sef;		GEORGESCU	CRISTIANA	CONF
,	3	IONESCU	VERONICA	ASIST
	4	STANESCU	MARIA	ASIST
	2	ALBU	GHEORGHE	LECT
	2	VOINEA	MIRCEA	ASIST

- > Explicarea sintaxei şi a regulilor de funcţionare pentru exemplul anterior:
 - Clauza standard SELECT poate conţine pseudo-coloana **LEVEL** ce indică nivelul înregistrării în arbore (cât de departe este de nodul rădăcină).
 - Astfel, nodul rădăcină are nivelul 1, fiii acestuia au nivelul 2, ş.a.m.d.;
 - În clauza FROM nu se poate specifica decât o tabelă;
 - Clauza WHERE poate apărea în interogare pentru a restricţiona vizitarea nodurilor (înregistrărilor) din cadrul arborelui;

- Clauza CONNECT BY specifică coloanele prin care se realizează relaţia ierarhică; acesta este clauza cea mai importantă pentru parcurgerea arborelui şi este obligatorie;
- Operatorul PRIOR stabileşte direcţia în care este parcurs arborele.
 Dacă clauza apare înainte de atributul cod arborele este parcurs de sus în jos, iar dacă apare înainte de atributul sef arborele este parcurs de jos în sus;
- Clauza START WITH specifică nodul (înregistrarea) de început al arborelui.
 Ca punct de start nu se poate specifica un anumit nivel (LEVEL), ci trebuie specificată valoarea; această clauză este opţională, dacă ea lipseşte, pentru fiecare înregistrare se va parcurge arborele care are ca rădăcină această înregistrare.

- În sintaxa interogării anterioare, pentru a ordona înregistrările returnate, poate apărea clauza ORDER BY, dar este recomandabil să nu o folosim deoarece ordinea implicită de parcurgere a arborelui va fi distrusă.
- Pentru a elimina doar un anumit nod din arbore putem folosi clauza WHERE, iar pentru a elimina o întreagă ramură dintr-un arbore (o anumită înregistrare împreună cu fiii acesteia) folosim o condiție compusă în clauza CONNECT BY.

Următorul exemplu elimină doar înregistrarea cu numele 'GEORGESCU', dar nu şi copiii acesteia:

SELECT LEVEL, nume, prenume, grad	LEVEL	NUME	PRENUME	GRAD
FROM profesor	1	GHEORGHIU	STEFAN	PROF
WHERE nume != 'GEORGESCU'	2	MARIN	VLAD	PROF
START WITH sef IS NULL	3	IONESCU	VERONICA	ASIST
CONNECT BY PRIOR cod = sef;	4	STANESCU	MARIA	ASIST
	2	ALBU	GHEORGHE	LECT
	2	VOINEA	MIRCEA	ASIST

Pentru a elimina toată ramura care conţine înregistrarea cu numele 'GEORGESCU' şi înregistrările pentru subordonaţii acesteia se foloseşte următoarea interogare:

```
SELECT LEVEL, nume, prenume, grad
FROM profesor
START WITH sef IS NULL
CONNECT BY PRIOR cod = sef AND nume != 'GEORGESCU';
```

LEVEL	NUME	PRENUME	GRAD
1	GHEORGHIU	STEFAN	PROF
2	MARIN	VLAD	PROF
2	ALBU	GHEORGHE	LECT
2	VOINEA	MIRCEA	ASIST

Comanda INSERT

- Această comandă este utilizată pentru adăugarea unor rânduri noi într-o tabelă creată anterior sau în tabelele de bază ale unei vederi.
- Comanda INSERT poate fi utilizată în 2 moduri:
 - 1. Pentru introducerea datelor într-un tabel, câte o înregistrare la un moment dat.

În acest caz sintaxa este următoarea:

```
INSERT INTO tabela [(coloana1, coloana 2, ....)]
VALUES (valoare1, valoare2, ...);
```

- > În momentul inserării datelor, trebuie respectate următoarele reguli:
 - coloanele pot fi specificate în orice ordine, însă trebuie asigurată corespondenţa între coloane şi valorile furnizate (coloanei 1 îi corespunde valoarea 1, coloanei 2 îi corespunde valoarea 2, ş.a.m.d.) iar coloanelor nespecificate le va fi ataşată valoarea Null;
 - in cazul în care coloanele nu sunt specificate explicit, se impune ca ordinea în care apar valorile în comanda INSERT să coincidă cu cea în care coloanele au fost definite la crearea tabelei (dacă nu se cunoaște ordinea de declarare a coloanelor se poate folosi comanda SQL* Plus DESCRIBE nume_tabela care va afișa lista coloanelor definite pentru tabela respectivă, tipul, lungimea și restricțiile de integritate);

- > valorile trebuie să aibă același tip de dată ca și câmpurile în care sunt adăugate;
- dimensiunea valorilor introduse trebuie să fie mai mică sau cel mult egală cu dimensiunea coloanei (un şir de 20 de caractere nu poate fi adăugat într-o coloană cu dimensiunea de 15 caractere);
- valorile introduse trebuie să respecte restricţiile de integritate definite la crearea tabelei (de exemplu, câmpuri definite ca NOT NULL sau UNIQUE).
- Atunci când se inserează valori de tip dată calendaristică în format predefinit (DD-MON-YY), sistemul presupune în mod automat secolul 21, ora 00:00:00 (miezul nopţii).

Următoarea instrucţiune exemplifică introducerea unei noi înregistrări în tabela profesor: INSERT INTO profesor (cod, nume, prenume, data_nast, sef, salariu, cod_catedra)
VALUES (107, 'POPESCU', 'SERGIU', '09-DEC-71', 100, 1200, 20);
Se poate observa că valorile coloanelor grad şi primă, care nu au fost specificate, vor fi
NULL.

In cazul în care nu se specifică implicit numele coloanelor, valorile trebuie introduse în ordinea în care au fost definite şi nu se poate omite valoarea nici unei coloane. Următoarea instrucțiune va produce același efect ca cea de mai sus:

```
INSERT INTO profesor
VALUES (107, 'POPESCU', 'SERGIU', '09-DEC-71', NULL, 100, 1200,
NULL, 20);
```

2. Pentru introducerea datelor într-un tabel, prin copierea mai multor înregistrări dintr-un alt tabel sau grup de tabele; aceste înregistrări sunt rezultatul unei comenzi SELECT.

În acest caz sintaxa este următoarea:

INSERT INTO tabela [(coloana1, coloana 2,)] comanda select;

> Şi în acest caz trebuie respectate regulile de inserare, singura diferență fiind faptul că valorile nou-introduse sunt extrase cu ajutorul unei interogări, acest lucru creând posibilitatea de inserare a mai multor înregistrări în funcție de anumite condiții.

De exemplu, pentru a insera în tabela nou_profesor, având coloanele cod, nume, prenume şi data_nastere, înregistrările din tabela profesor care au gradul didactic de asistent se poate folosi următoarea instrucţiune:

```
INSERT INTO nou_profesor (cod, nume, prenume, data_nastere)
SELECT cod, nume, prenume, data_nast
FROM profesor
WHERE grad='ASIST';
```

Comanda UPDATE

Comanda UPDATE este folosită pentru a modifica valorile datelor existente într-un tabel sau în tabelele de bază ale unei vederi și are următoarea sintaxă generală:

```
UPDATE tabela [alias]
SET atribuire_coloane, [atribuire_coloane, ...]
[WHERE condiţie];
unde atribuire_coloane poate avea una dintre următoarele forme:
coloana = {expresie | (subinterogare)} sau
(coloana [,coloana] ...) = (subinterogare)
```

- ➤ Se observă că ∃ 2 posibilităţi de modificare:
 - furnizarea în mod explicit a fiecărei valori sau expresii pentru câmpurile ce trebuie modificate;
 - obţinerea valorilor cu ajutorul unei subinterogări.
- Comanda UPDATE modifică valorile înregistrărilor în funcție de condiția clauzei WHERE. În lipsa clauzei WHERE, vor fi actualizate toate înregistrările din tabelul dat.
- Expresia furnizată ca nouă valoare a unei coloane poate cuprinde valorile curente ale câmpurilor din înregistrarea care este actualizată.

De exemplu, pentru a mări salariul cu 20% și prima cu 100 pentru cadrele didactice ce au gradul de asistent, se va folosi următoarea comandă:

```
UPDATE profesor
SET salariu = salariu * 1.2,
    prima = prima + 100
WHERE grad = 'ASIST';
```

 Pentru a exemplifica actualizarea datelor utilizând subinterogări presupunem că mai avem o tabelă numită PRIMA ce conține sumele de bani primite suplimentar de unele cadre didactice:
 COD PRIMA

COD	PRIMA
102	100
103	200
102	50

Pentru a modifica datele din tabela PROFESOR pe baza datelor din tabela PRIMA se poate folosi următoarea comandă care conţine o subinterogare corelată şi o subinterogare imbricată:

> O altă posibilitate este ca sumele suplimentare conţinute în tabela PRIMA să fie adăugate la prima existentă în tabela PROFESOR:

> Să presupunem acum că toţi asistenţii sunt transferaţi la catedra din care face parte cadrul didactic cu codul 104 şi vor primi acelaşi salariu cu acesta:

Comanda DELETE

Comanda DELETE realizează ștergerea înregistrărilor dintr-o tabelă sau din tabelele de bază ale unei vederi în funcție de o anumită condiție și are următoarea sintaxă generală:

```
DELETE FROM tabela
```

[WHERE condiție];

Similar comenzii UPDATE, comanda DELETE șterge anumite înregistrări în funcție de condiția din clauza WHERE.

În lipsa clauzei WHERE vor fi șterse toate înregistrările din tabelul dat.

În această clauză pot fi incluse și subinterogări.

Comanda DELETE - cont.

> De exemplu următoarea comandă şterge toate înregistrările pentru care gradul didactic este asistent

```
DELETE FROM profesor
WHERE grad = 'ASIST';
```

> Observaţii: Comanda DELETE nu poate fi folosită pentru ştergerea valorii unui câmp individual (pentru aceasta folosiţi comanda UPDATE) ci şterge înregistrări complete dintr-un singur tabel.

În plus, comanda DELETE şterge numai înregistrări din tabel nu şi tabelul. Pentru a şterge un tabel se folosește comanda DROP TABLE.

Comanda DELETE - cont.

- Un alt aspect important este faptul că, similar comenzilor INSERT şi UPDATE, ştergerea înregistrărilor dintr-un tabel poate determina apariţia unor probleme legate de integritatea referenţială.
 - Pentru a evita aceste probleme se pot defini constrângeri de integritate care împiedică operațiile de inserare, actualizare sau ștergere care ar distruge integritatea referențială a datelor.

Comanda TRUNCATE

- Pentru a şterge în mod rapid toate înregistrările dintr-o tabelă sau dintr-un cluster se poate folosi comanda TRUNCATE.
- Comanda TRUNCATE este mult mai rapidă decât comanda DELETE din următoarele motive:
 - Comanda TRUNCATE este o comandă DDL, prin urmare se execută dintr-o singură tranzacţie şi deci nu foloseşte segmentul de revenire.
 - Comanda trebuie folosită cu precauţie deoarece nu mai poate fi derulată înapoi.
 - Comanda TRUNCATE nu declanşează triggerul DELETE.

➤ Comanda are următoarea sintaxă generală:

```
TRUNCATE {TABLE tabel | CLUSTER cluster} [ {DROP | REUSE} STORAGE]
```

unde:

➤ Clauza TABLE specifică numele unei tabele iar clauza CLUSTER specifică numele unui cluster.

După cum se observă din sintaxă, aceste 2 opțiuni sunt alternative, deci nu se poate specifica într-o comandă TRUNCATE ștergerea rândurilor dintr-o tabelă și dintr-un cluster în același timp.

În cazul în care se specifică clauza TABLE, tabela la care se referă această clauză nu poate face parte dintr-un cluster.

Comanda TRUNCATE se poate executa și asupra tabelelor organizate pe index.

La truncherea unei tabele, Oracle șterge automat datele din indecșii tabelei.

În cazul în care se specifică clauza CLUSTER, clusterul la care se referă această clauză nu poate fi un cluster hash ci numai un cluster de index.

De asemenea, la trunchierea unui cluster, Oracle şterge automat datele din indecşii tabelelor clusterului.

Clauza DROP STORAGE eliberează spaţiul alocat înregistrărilor şterse din tabel sau cluster.

Clauza REUSE STORAGE păstrează spaţiul alocat înregistrărilor şterse din tabel sau cluster.

Acest spaţiu care nu a fost dealocat poate fi reutilizat doar la operaţii de inserare sau modificare asupra tabelei sau clusterului.

Aceste 2 opțiuni nu modifică efectul pe care îl are comanda TRUNCATE asupra spațiului eliberat de datele șterse din indecșii asociați.

Opţiunea implicită este DROP STORAGE.

- > Ştergerea înregistrărilor cu ajutorul comenzii TRUNCATE este mult mai avantajoasă decât eliminarea tabelului şi recrearea lui ulterioară deoarece:
 - Eliminarea tabelului face ca obiectele dependente de acesta să devină invalide, pe când în cazul folosirii comenzii TRUNCATE nu se întâmplă acest lucru;
 - Comanda TRUNCATE nu necesită reacordarea de drepturi asupra tabelului așa cum se întâmplă dacă acesta a fost eliminat și apoi recreat;
 - Eliminarea tabelului necesită recrearea indecşilor, constrângerilor de integritate, declanşatorilor, precum şi specificarea parametrilor de stocare.
- De exemplu, dacă un utilizator execută comanda
 - SELECT COUNT (*) FROM nume_tabel, iar această interogare returnează după un interval destul de îndelungat valoarea 0, se recomandă trunchierea tabelului.

Organizarea logică a bazei de date

Scheme

- Dezvoltatorul de aplicaţii trebuie să fie profund conştient de organizarea logică a bazei de date.
- La nivel logic, baza de date este alcătuită din scheme.
- > O schemă este o colecție de structuri logice de date, numite și obiecte ale schemei.
- O schemă este proprietatea unui utilizator al bazei de date şi are acelaşi nume cu acesta. De aceea se mai spune că obiectele schemei sunt proprietatea utilizatorului respectiv.

Scheme - cont.

- > Definițiile tuturor obiectelor schemei sunt păstrate în dicționarul bazei de date.
- > Unele dintre obiectele schemei (tabele, clustere, indecşi) conţin date, pentru care este necesar un spaţiu de stocare.
 - Datele din fiecare astfel de obiect sunt stocate dpdv logic într-un spaţiu tabel.
 - Dpdv **fizic**, aceste date sunt stocate într-unul sau mai multe din **fişierele de date asociate acelui spaţiu tabel**.
 - În general, într-un spațiu tabel sunt stocate mai multe obiecte.
 - La crearea tabelelor, clusterelor sau indecşilor se poate specifica spaţiul tabel corespunzător şi spaţiul alocat obiectului creat (prin intermediul parametrilor de stocare).

Scheme - cont.

- Obiectele schemei pot fi create şi manipulate folosind comenzi SQL.
 Principalele obiecte ale schemei sunt următoarele:
 - > tabele (tables),
 - > vederi (views),
 - > indecşi (indexes),
 - > clustere (clusters) și clustere hash (hash cluster),
 - > secvenţe (sequences),
 - > sinonime (synonyms),

Scheme - cont.

- > proceduri şi funcţii stocate/rezidente (stored procedures and functions),
- pachete stocate (stored packages),
- declanşatoare ale bazei de date (database triggers),
- ➤ instantanee (snapshots),
- legături ale bazei de date (database link).

Tabele

- > Tabelul este principala structură logică de stocare a datelor.
- După cum am văzut în Cursul 1, un tabel este o structură bidimensională formată din coloane și rânduri.
 - Coloanele mai sunt numite și câmpuri, iar rândurile înregistrări.
- În general, fiecare tabel este stocat într-un spaţiu tabel.
- Porţiunea dintr-un spaţiu tabel folosită pentru stocarea datelor unui tabel se numeşte segment tabel.
 - Cu alte cuvinte, segmentul tabel este omologul fizic al unui tabel.

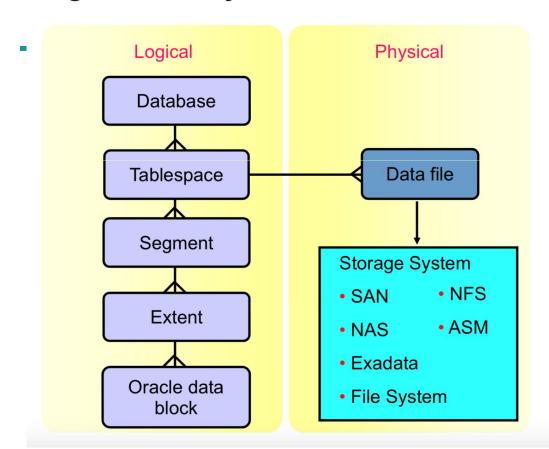
Tabele - cont.

- In anumite situații, pentru a mări eficiența operațiilor de scriere/citire a datelor, mai multe tabele pot fi stocate împreună, formând clustere (grupuri de tabele).
- > O noutate adusă de versiunea Oracle8 este posibilitatea de crea un tabel pe baza unui index, reducând astfel timpul de acces la date prin interogări care folosesc ca termen de comparaţie coloanele indexate.

Despre acestea vom discuta ulterior.

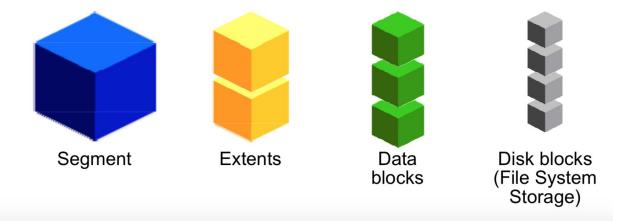
În continuare ne vom referi doar la tabele obișnuite.

Logical and Physical Database Structures

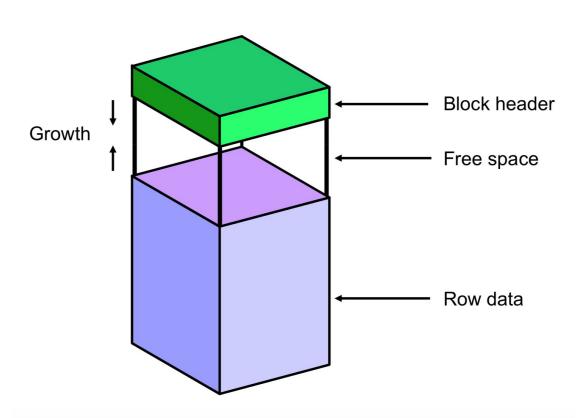

Segments, Extents, and Blocks

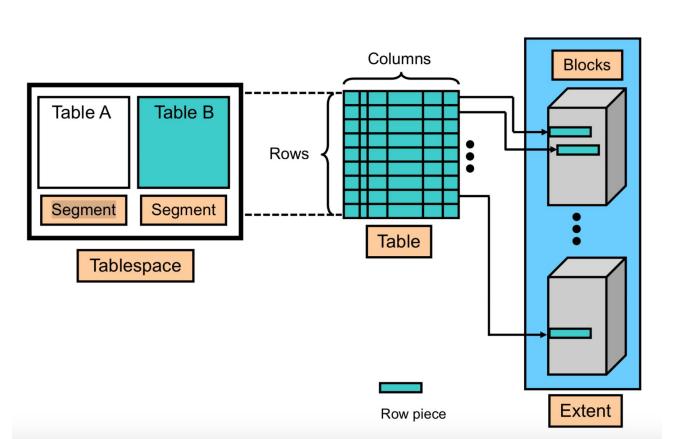
- Segments exist in a tablespace.
- Segments are collections of extents.
- Extents are collections of data blocks.
- Data blocks are mapped to disk blocks.

Database Block: Contents

How Table Data Is Stored

Crearea tabelelor

➤ Un tabel poate fi creat prin comanda SQL CREATE TABLE, în care trebuie specificat numele şi tipul de date pentru fiecare coloană a tabelului. De exemplu:

```
CREATE TABLE salariat(
    cod_salariat NUMBER(10),
    nume VARCHAR2(10),
    prenume VARCHAR2(10),
    data_nastere DATE,
    salariu NUMBER(10),
    manager NUMBER(10),
    cod_dept NUMBER(10),
    cod_tara NUMBER(10)
);
```

➤ O sintaxă simplificată a comenzii CREATE TABLE este prezentată în continuare:

- DEFAULT desemnează o valoare implicită pentru coloană, folosită în cazul în care la inserarea unui rând în tabel nu este specificată o valoare explicită pentru coloana în cauză.
- TABLESPACE specifică spaţiul tabel în care va fi stocat tabelul.

 Dacă acesta nu este menţionat explicit, se va folosi spaţiul tabel implicit (default) al utilizatorului care este proprietarul schemei din care face parte tabelul.
- ➤ Valorile parametrilor PCTFREE şi PCTUSED determină gradul de utilizare al blocurilor din extinderile segmentului tabel.
- Clauza STORAGE este folosită pentru setarea parametrilor de stocare (INITIAL, NEXT, PCTINCREASE, MINEXTENTS, MAXEXTENTS) prin intermediul cărora se specifică mărimea şi modul de alocare a extinderilor segmentului tabel.

```
CREATE TABLE salariat (
    cod salariat NUMBER (10),
    nume VARCHAR2(10),
    prenume VARCHAR2(10),
    data nastere DATE,
    salariu NUMBER(10),
    manager NUMBER(10),
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER(10) DEFAULT 40)
    PCTFREE 20 PCTUSED 70
    TABLESPACE ts alfa
    STORAGE (INITIAL 100K NEXT 100K);
```

- La crearea unui tabel este necesară specificarea tipului de dată pentru fiecare coloană a tabelului.
- Următorul tabel arată tipurile de date scalare cel mai des folosite.

Tip de dată	Descriere	
VARCHAR2(n)	Şiruri de caractere de lungime variabilă având lungimea maximă <i>n</i> bytes. Lungimea maximă <i>n</i> trebuie neapărat specificată. În versiunea Oracle 8, valoarea maximă a lungimii <i>n</i> de 4000.	
CHAR(n)	Şiruri de caractere de lungime fixă <i>n</i> bytes. Valoarea implicita pentru <i>n</i> este 1. Dacă într-o coloană având acest tip se inserează şiruri de caractere mai scurte decât lungimea specificată, atunci Oracle inserează la dreapta numărul necesar de spații libere (blank-uri) pentru atingerea lungimii specificate. În versiunea Oracle 8, valoarea maximă a lungimii <i>n</i> este de 2000.	
NUMBER(n, m)	Numere cu precizia <i>n</i> și scala <i>m</i> . Precizia reprezintă numărul maxim de digiți permis, care nu poate depăși 38. Scala reprezintă numărul de zecimale pe care le va avea numărul și poate avea valori între -84 și 127.	
NUMBER(n)	Numere întregi având precizia maximă <i>n</i> . Valoarea maximă pentru <i>n</i> este de 38.	

Tip de dată	Descriere	
NUMBER	Numere în virgulă mobilă având o precizie (număr maxim de digiți) de 38 de digiți.	
DATE		

Tip de dată	Descriere		
LONG	Şiruri de caractere de dimensiune variabilă până la 2 Gbytes sau 2 ³¹ -1 bytes. O singură coloană de tip LONG este admisă în cadrul unui tabel.		
RAW(n)	Se folosește pentru a stoca date binare (șiruri de biți) de lungime variabilă, având lungimea maximă <i>n</i> bytes. Valoarea lui <i>n</i> trebuie specificată și trebuie să nu depășească 2000. Se poate folosi pentru stocarea imaginilor grafice sau a sunetului digital. Este similar cu VARCHAR2, cu excepția dimensiunii maxime și a faptului că pentru tipul de dată RAW nu se pot interpreta datele.		
LONG RAW	Se folosește pentru a stoca date binare (șiruri de biți) de lungime variabilă de până la 2Gbytes. Tipul de dată LONG RAW este similar tipului de dată LONG, excepție făcând faptul că pentru tipul de dată LONG RAW nu se pot interpreta datele.		

- Tipul de dată poate fi urmat de unul sau mai multe numere în paranteză care furnizează informații despre dimensiunea coloanei.
- Dimensiunea coloanei determină dimensiunea maximă a oricărei valori pe care o poate avea coloana.
- Coloanele de tip VARCHAR2 trebuie să aibă specificată o mărime.
- Coloanele NUMBER și CHAR pot avea o mărime specificată, dar în lipsa acesteia se folosește o valoare implicită.

- Alte date tipuri de date scalare furnizate de Oracle SQL sunt NCHAR şi NVARCHAR2, folosite pentru reprezentarea caracterelor limbilor naţionale.
 Pentru o descriere mai detaliată a acestor tipuri de date se poate consulta <u>Datatypes</u> care cuprinde toate tipurile de date din Oracle SQL.
- În Oracle, alături de aceste tipuri de date scalare, există şi tipuri de date LOB (Large Objects), care specifică locaţia unor obiecte de dimensiuni mari.
 În plus, opţiunea obiect din Oracle permite definirea de către utilizator a unor tipuri de date.

- In Oracle, tabelele pot fi create sau modificate în orice moment, chiar dacă în momentul respectiv există utilizatori care folosesc baza de date.
- La crearea unui tabel nu este nevoie să se specifice dimensiunea maximă a acestuia, ea fiind determinată până la urmă de cât de mult spaţiu a fost alocat spaţiului tabel în care este creat tabelul.
- Unui tabel îi poate fi repartizat mai mult spaţiu în mod automat, în cazul în care spaţiul alocat iniţial a fost umplut.

Tabele partiţionate

O noutate introdusă în Oracle8 este posibilitatea de a partiţiona tabele, adică de a împărţi tabelul în mai multe părţi independente, fiecare cu parametri de stocare potenţial diferiţi şi cu posibilitatea ca părţi diferite ale tabelului să se găsească pe spaţii tabel diferite. Fiecare partiţie a tabelului conţine înregistrări ce au valoarea cheii într-un anumit interval specificat. În acest sens, partiţionarea este foarte folositoare în cazul tabelelor de dimensiuni foarte mari.

Tabele partiţionate - cont.

- Partiţionarea este transparentă pentru utilizatori şi aplicaţii.
 - Utilizarea tabelelor partiţionate oferă câteva avantaje.
 - Dacă o parte a tabelului este inaccesibilă, celelalte părţi sunt disponibile pentru inserare, selecţie, modificare şi ştergere; numai acele înregistrări care sunt în acea partiţie nu vor fi accesibile.
 - De asemenea, se poate bloca accesul la o parte a tabelului în timp ce restul înregistrărilor sunt disponibile.

Tabele partiţionate - cont.

- ➤ Fiecare partiţie poate avea proprii săi parametri de stocare PCTFREE şi PCTUSED, INITIAL, NEXT, PCTINCREASE, MINEXTENTS, MAXEXTENTS.
 - Acest lucru este important deoarece o parte a tabelului poate să conţină un nr. mult mai mare de înregistrări decât alta, necesitând, pentru o funcţionare eficientă, parametri diferiţi de stocare.
 - Posibilitatea de a atribui în mod individual parametri de stocare fiecărei părţi oferă o mai mare flexibilitate în stocarea datelor.
 - De asemenea, fiecare parte poate fi stocată în spaţii tabel diferite.
 - Acest lucru este avantajos în cazul în care unul dintre spaţiile tabel este inaccesibil.
- ➤ Sintaxa comenzii CREATE TABLE în cazul partiţionării tabelului este:

Crearea tabelelor partiţionate

```
CREATE TABLE nume tabel
     (nume coloană tip dată [DEFAULT expresie]
    [, nume coloană tip dată [DEFAULT expresie] ...)
    PARTITION BY RANGE (listă coloane)
     (PARTITION nume partiție VALUES [LESS|GREATER] THAN (listă valori)
    [PCTFREE întreg] [PCTUSED întreg]
     [TABLESPACE spaţiu tabel]
    [STORAGE parametri de stocare]
         [, PARTITION nume partiție VALUES[LESS|GREATER]THAN(listă valori)
         [PCTFREE întreg] [PCTUSED întreg]
         [TABLESPACE spaţiu tabel]
         [STORAGE parametri de stocare]]...)
```

Crearea tabelelor partiţionate - cont.

- > unde:
 - listă_coloane este o listă ordonată de coloane care determină partiţia,
 - ➤ listă_valori este o listă ordonată de valori pentru coloanele din listă_coloane.

```
CREATE TABLE salariat part (
    cod salariat NUMBER (10),
    nume VARCHAR2(10),
    prenume VARCHAR2(10),
    data nastere DATE,
     salariu NUMBER(10),
                               Notă: MAXVALUE are practic semnificația de
    manager NUMBER(10),
                                   "infinit", ultima parte a tabelului cuprinzând valorile
    cod dept NUMBER(10),
                                   de peste 10000.
    cod tara NUMBER(10))
    PARTITION BY RANGE (salariu)
          (PARTITION salariu mic VALUES LESS THAN (1000)
         TABLESPACE ts alfa
         STORAGE (initial 50K next 50K),
         PARTITION salariu mediu VALUES LESS THAN (10000)
         TABLESPACE ts beta
         STORAGE (initial 100K next 100K),
         PARTITION salariu mare VALUES LESS THAN (999999999)
         TABLESPACE ts alfa
         STORAGE (initial 50K next 50K));
```

Constrângeri

- Alături de numele şi tipurile de date ale coloanelor, la definirea unui tabel se pot specifica şi constrângeri (restricţii) de integritate (constraints).
- În Oracle, constrângerile sunt folosite pentru a impune anumite restricţii asupra datelor tabelului sau pentru a păstra integritatea referenţială a bazei de date.
- Constrângerile se pot defini la nivel de coloană sau la nivel de tabel, după cum ele se referă la datele unei singure coloane sau la datele mai multor coloane.
- În Oracle există următoarele tipuri de constrângeri:

Constrângere	Nivel de definire	Funcționalitate
NOT NULL	Coloană	Impune ca valorile coloanei să fie diferite de Null.
UNIQUE	Coloană, tabel	Impune unicitatea valorilor unei coloane sau a unei combinații de coloane.
PRIMARY KEY	Coloană, tabel	Impune unicitatea valorilor unei coloane sau a unei combinații de coloane. În plus, valorile Null nu sunt permise în coloanele care fac parte din PRIMARY KEY. Într-un tabel poate exista o singură cheie primară.
[FOREIGN KEY] REFERENCES	Coloană, tabel	Impune regula de integritate referențială în cadrul aceluiași tabel sau între tabele diferite. O cheie străină este folosită în relație cu o coloană sau combinație de coloane definite ca UNIQUE sau PRIMARY KEY
CHECK	Coloană	Definește explicit o condiție pe care trebuie să o satisfacă datele din fiecare rând al tabelului

➤ În cazul folosirii constrângerilor la definirea unui tabel, sintaxa comenzii SQL CREATE TABLE se completează în modul următor:

> Sintaxa unei constrângeri la nivel de coloană este:

```
[CONSTRAINT nume constrângere]
{NOT NULL | UNIQUE | PRIMARY KEY
| REFERENCES tabel (coloana) [ON DELETE {CASCADE | SET NULL}]
| CHECK (condiție) }
```

> iar **sintaxa unei constrângeri la nivel de tabel** este:

```
[CONSTRAINT nume constrângere]
{UNIQUE | PRIMARY KEY
|{FOREIGN KEY (coloana [,coloana] ...) REFERENCES
  tabel (coloana[,coloana] ...) [ON DELETE {CASCADE | SET NULL}]}}
```

- CONSTRAINT permite specificarea unui nume pentru integritatea definită.

 Dacă această opţiune este omisă, Oracle va genera în mod automat un nume, de forma

 SYS_Cn, unde n reprezintă un nr. care face ca numele constrângerii să fie unic.
- NOT NULL, UNIQUE, PRIMARY KEY, [FOREIGN KEY] REFERENCES, CHECK sunt tipurile de constrângeri definite anterior.
- > ON DELETE {CASCADE | SET NULL} este o clauză care se poate folosi la definirea unei restricții de integritate referențială; în acest caz, în cazul ștergerii unei înregistrări care conține cheia primară sau unică la care face referire cheia străină, integritatea referențială este menținută prin ștergerea tuturor înregistrărilor ce conțin chei străine dependente | modificarea automată a valorilor cheii străine la valoarea NULL.

- ➤ În exemplul următor sunt create 2 tabele departament și salariat, fiind impuse următoarele constrângeri:
 - combinaţia (cod_dept, cod_tara) este cheia primară a tabelului departament.
 În acest caz, constrângerea este definită la nivel de tabel.
 - cod_salariat este cheia primară a tabelului salariat.
 În acest caz, constrângerea este definită la nivel de coloană.
 - > nume este o coloană a tabelului salariat care nu admite valori Null.
 - manager este o cheie străină a tabelului salariat care face referință la cheia primară cod_salariat a aceluiași tabel.
 - În acest caz, constrângerea este definită la nivel de coloană.

- > valorile pentru coloana salariu din tabelul salariat trebuie să fie mai mari ca 0.
- combinaţia de coloane (nume, prenume, data_nastere) din tabelul salariat trebuie să aibă valori unice.
 - În acest caz, constrângerea este definită la nivel de tabel.
- combinaţia (cod_dept, cod_tara) este o cheie străină a tabelului salariat care face referinţă la cheia primară a tabelului departament.
 - În acest caz, constrângerea este definită la nivel de tabel.
 - Remarcaţi că în cazul constrângerii de cheie străină, sintaxa diferă în cazul definirii la nivel de coloană faţă de cel al definirii la nivel de tabel, în prima situaţie lipsind cuvintele "FOREIGN KEY".

```
CREATE TABLE departament (
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER(10),
    nume dept NUMBER (10),
    CONSTRAINT dept pk PRIMARY KEY(cod dept, cod tara));
CREATE TABLE salariat (
    cod salariat NUMBER(10) constraint sal pk PRIMARY KEY,
    nume VARCHAR2 (10) NOT NULL,
    prenume VARCHAR2(10),
    data nastere DATE,
    manager NUMBER(10)
         CONSTRAINT sal sal fk REFERENCES salariat(cod salariat),
    salariu NUMBER(10)
         CONSTRAINT sal ck CHECK(salariu > 0),
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER (10),
    UNIQUE (nume, prenume, data nastere),
    CONSTRAINT sal dept fk FOREIGN KEY (cod dept, cod tara)
         REFERENCES departament (cod dept, cod tara));
```

Constrângerea FOREIGN KEY impune integritatea referenţială între tabelul master (departament) şi tabelul detaliu (salariat).

De exemplu, aceasta înseamnă că un salariat nu poate fi adăugat decât dacă departamentul corespunzător este fie NULL sau există în tabelul departament.

La fel, nu poate fi șters un departament dacă există angajați în acel departament.

Există însă și posibilitatea de a permite ștergerea unui departament în care există salariați; în acest caz, pentru menținerea integrității, este necesară și ștergerea tuturor angajaților dependenți.

Acest lucru se poate face prin adăugarea clauzei ON DELETE CASCADE pentru constrângerea FOREIGN KEY:

```
CREATE TABLE salariat (
    cod salariat NUMBER(10) constraint sal pk PRIMARY KEY,
    nume VARCHAR2 (10) NOT NULL,
    prenume VARCHAR2(10),
    data nastere DATE,
    manager NUMBER(10)
         CONSTRAINT sal_sal_fk REFERENCES salariat(cod salariat),
    salariu NUMBER(10)
         CONSTRAINT sal ck CHECK(salariu > 0),
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER (10),
    UNIQUE (nume, prenume, data nastere),
    CONSTRAINT sal dept fk FOREIGN KEY(cod dept, cod tara)
         REFERENCES departament(cod_dept, cod_tara)
         ON DELETE CASCADE);
```

> Toate detaliile despre constrângeri sunt stocate în dicţionarul de date Oracle.

```
De exemplu, pentru a vizualiza toate constrângerile definite
```

pentru tabelele de mai sus putem executa următoarea interogare asupra vederii ALL_CONSTRAINTS:

```
SELECT CONSTRAINT_NAME, CONSTRAINT_TYPE,

TABLE_NAME

FROM ALL_CONSTRAINTS

WHERE TABLE_NAME IN ('SALARIAT',
'DEPARTAMENT');

care va produce rezultatul:
```

Fiecare constrângere are asociat un nume.
În general este convenabil ca acesta să fie dat în mod explicit de cel care creează tabelul (cum este cazul constrângerilor CHECK, PRIMARY KEY şi FOREIGN KEY din exemplul anterior) pentru că în acest mod constrângerea poate fi referită mai uşor după aceea.
În caz contrar (de exemplu constrângerile UNIQUE şi NOT NULL din exemplul anterior) numele este generat automat şi are forma "SYS_C...".

Constrângeri amânate

În Oracle fiecare constrângere este verificată de fiecare dată când este executată o instrucţiune DML (inserare, actualizare sau ştergere).
Există, de asemenea, posibilitatea ca o constrângere să fie amânată (**DEFERRED**).
În cazul acesta, mai multe comenzi SQL pot fi executate fără a se verifica restricţia, acesta fiind verificată numai la sfârşitul tranzacţiei, atunci când este executată instrucţiunea COMMIT.

Dacă vreuna dintre comenzile DML ale tranzacţiei încalcă restricţia, atunci întreaga tranzacţie este derulată înapoi şi este returnată o eroare.

In Oracle, orice constrângere pe tabelă sau pe coloană poate fi definită ca amânabilă folosind cuvântul cheie **DEFERABLE**;

opțiunea contrară este NOT DEFERABLE care este și opțiunea implicită:

```
{constrângere_tabel | constrângere_coloana} [NOT DEFERABLE | DEFERABLE | INITIALLY IMMEDIATE | INITIALLY DEFERRED]]
```

- Când o constrângere este specificată ca fiind DEFERRABLE, se poate specifica în plus starea iniţială a constrângerii, care poate fi INITIALLY DEFERRED sau INITIALLY IMMEDIATE, setarea implicită fiind INITIALLY IMEDIATE.
 - Dacă o constrângere are starea iniţială INITIALLY IMMEDIATE, ea este pornită în modul fără amânare, fiind verificată imediat după fiecare instrucţiune executată.
 - Dacă starea iniţială este INITIALLY DEFERRABLE, atunci constrângerea este verificată la executarea unei comenzi COMMIT sau la schimbarea stării constrângerii în IMMEDIATE.

- Schimbarea stării unei constrângeri se poate face folosind comanda SQL SET CONSTRAINT:
 SET CONSTRAINT [DEFERRED | IMMEDIATE]
- Posibilitatea de a amâna verificarea unei constrângeri este folositoare în special în cazul unor restricţii de integritate referenţială, în acest mod fiind posibilă inserarea unor rânduri în tabela copil (detaliu), care conţine cheia străină, înaintea rândului corespunzător din tabela părinte (master), care conţine cheia primară.
- > În exemplul următor, cele 2 restricții de integritate referențială au fost definite ca amânabile.

```
CREATE TABLE departament (
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER(10),
 nume dept NUMBER(10),
    CONSTRAINT dept pk PRIMARY KEY(cod dept, cod tara));
CREATE TABLE salariat (
    cod salariat NUMBER(10) constraint sal pk PRIMARY KEY,
    nume VARCHAR2 (10) NOT NULL,
    prenume VARCHAR2(10),
    data nastere DATE,
    manager NUMBER (10)
         CONSTRAINT sal sal fk REFERENCES salariat (cod salariat) DEFERRABLE,
    salariu NUMBER(10)
         CONSTRAINT sal ck CHECK(salariu > 0),
    cod dept NUMBER (10),
    cod tara NUMBER (10),
    UNIQUE (nume, prenume, data nastere),
    CONSTRAINT sal dept fk FOREIGN KEY(cod dept, cod tara)
         REFERENCES departament (cod dept, cod tara) DEFERRABLE);
```

Deoarece starea iniţială a restricţiilor nu a fost precizată, ea va fi implicit INITIALLY IMMEDIATE.

Pentru a trece restricțiile în starea DEFERRED se folosește instrucțiunea SET CONSTRAINT:

```
SET CONSTRAINT sal_sal_fk DEFERRED;
SET CONSTRAINT sal_dept_fk DEFERRED;
```

De exemplu, următoarea secvență de instrucțiuni SQL se execută cu succes dacă restricția referențială sal_dept_fk este DEFERRED, dar eşuează în caz contrar.

- Atunci când se creează un tabel există posibilitatea ca în acelaşi timp tabelul să fie şi populat. Pentru aceasta, în cadrul comenzii SQL CREATE TABLE se va utiliza clauza AS urmată de o interogare pe unul sau mai multe tabele. În mod evident, nr. coloanelor din definiţia tabelului trebuie să coincidă cu acela din interogare.
- Exemplul următor creează un tabel care conţine toate înregistrările din tabelul salariat având ţara cu codul 100:

- Atunci când la crearea unui tabel se foloseşte clauza AS nu este permisă specificarea tipurilor de date ale coloanelor, acestea fiind preluate automat de la tabelul de bază.
 - Pe de altă parte însă, restricţiile definite pentru tabelul de bază, cu excepţia celor NOT NULL nu sunt preluate automat de noul tabel.
 - De exemplu, tabelul salariat_100 va avea o singură restricţie de integritate, NOT NULL pentru coloana nume.
 - Folosind clauza AS se pot crea tabele şi din mai multe tabele de bază, de exemplu un tabel care conţine codul, numele şi prenumele salariaţilor precum şi numele departamentului în care lucrează se poate crea în modul următor:

```
CREATE TABLE sal_dept_temp
        (cod_salariat, nume, prenume, nume_dept)
AS

SELECT s.cod_salariat, s.nume, s.prenume, d.nume_dept
    FROM salariat s, departament d
    WHERE s.cod_dept = d.cod_dept
    AND s.cod_tara = d.cod_tara;
```

Modificarea tabelelor

- Un tabel existent poate fi modificat folosind comanda SQL ALTER TABLE. Se pot efectua următoarele tipuri de modificări:
 - Adăugarea de noi coloane (împreună cu eventualele constrângeri pentru aceste coloane):

```
ALTER TABLE departament
ADD (localitate VARCHAR2(10) NOT NULL);
```

Modificarea tipului de date sau a mărimii unor coloane existente:

```
ALTER TABLE departament
MODIFY (nume dept VARCHAR2(20));
```

Notă: schimbarea tipului de date al unei coloane sau scăderea dimensiunii acesteia nu este posibilă decât dacă acea coloană este goală; în caz contrar, o astfel de operaţie ar putea duce la modificarea datelor din tabel.

> Ştergerea unor constrângeri existente:

```
ALTER TABLE salariat

DROP CONSTRAINT sal ck;
```

Trebuie remarcat că o constrângere PRIMARY KEY la care face referință o constrângere FOREIGN KEY nu poate fi ștearsă decât dacă împreună cu constrângerea PRIMARY KEY sunt șterse și toate constrângerile referențiale asociate.

Pentru acesta se folosește clauza CASCADE.

```
ALTER TABLE departament DROP CONSTRAINT dept pk CASCADE;
```

Comanda SQL de mai sus şterge atât constrângerea PRIMARY KEY dept_pk de pe tabelul departament, cât şi constrângerea FOREIGN KEY de pe tabelul salariat.

➤ Adăugarea de noi constrângeri:

```
ALTER TABLE salariat

ADD (CONSTRAINT data ck CHECK(data nastere > '1-Jan-1900'));
```

> Activarea (ENABLE) sau dezactivarea (DISABLE) unor constrângeri existente;

```
ALTER TABLE salariat DISABLE CONSTRAINT sal dept fk;
```

La crearea unui tabel, toate constrângerile definite sunt implicit active daca nu a fost folosită opțiunea DISABLE.

Dacă o constrângere este dezactivată, atunci asupra datelor pot fi executate operaţii care încalcă acea constrângere.

O constrângere care a fost dezactivată poate fi ulterior activată numai dacă datele care au fost introduse, actualizate sau şterse cât timp ea a fost dezactivată nu încalcă această constrângere.

De exemplu, constrângerea sal_dept_fk poate fi reactivată numai dacă după execuţia comenzii anterioare nu au fost introduse date în tabelul salariat care încalcă integritatea referenţială:

ALTER TABLE salariat ENABLE CONSTRAINT sal_dept_fk;

➤ În Oracle, alături de starea activă (ENABLED) și inactivă (DISABLED), o constrângere poate avea o a treia stare: impusă (ENFORCED).

Atât restricţiile activate cât şi cele dezactivate pot fi trecute în starea ENFORCED.

O restricţie poate fi trecută în starea ENFORCED folosind comanda ALTER TABLE cu clauza ENFORCE CONSTRAINT:

ALTER TABLE salariat ENFORCE CONSTRAINT sal_dept_fk; În cazul executării acestei comenzi, restricţia este impusă după executarea comenzii. Deci comanda ALTER TABLE ... ENFORCE CONSTRAINT nu va eşua dacă în tabel există înregistrări care încalcă restricţia respectivă (cum se întâmplă în cazul executării unei comenzi ALTER TABLE ... ENABLE CONSTRAINT).

Dar, după ce restricţia a fost impusă, ea nu va mai permite inserarea sau actualizarea înregistrărilor care nu o respectă, cum s-ar fi întâmplat dacă restricţia era dezactivată.

Eliminarea unei coloane din structura tabelului:

```
ALTER TABLE nume_tabel DROP COLUMN coloana;
```

➤ Eliminare de constrângeri:

```
ALTER TABLE nume_tabel

DROP PRIMARY KEY | UNIQUE(coloana[, coloana2[, ...]]) | CONSTRAINT nume constr;
```

> Dpdv fizic, comanda ALTER TABLE permite schimbarea parametrilor PCTFREE şi PCTUSED şi a parametrilor din clauza STORAGE folosind sintaxa:

```
ALTER TABLE nume_tabel
[PCTFREE întreg] [PCTUSED întreg]
[STORAGE parametri_de_stocare]
```

- De asemenea, comanda ALTER TABLE permite alocarea şi dealocarea manuală a spaţiului utilizat de către un tabel.
- Alocarea manuală a spaţiului pentru un tabel se face prin adăugarea de noi extinderi. Alocarea manuală se poate face în general:
 - > înainte de o încărcare masivă a datelor;
 - > pentru a controla distribuţia extinderilor unui tabel în cadrul fişierelor.
- Dealocarea spaţiului asociat unui tabel reprezintă eliberarea spaţiului nefolosit de acesta (care nu a fost niciodată folosit sau care a devenit între timp gol datorită ştergerii de rânduri).

Pentru a aloca sau dealoca spaţiul utilizat de un tabel se foloseşte comanda ALTER TABLE cu următoarele sintaxe:

```
ALTER TABLE nume_tabel

ALLOCATE EXTENT [([SIZE întreg [K|M]]

[DATAFILE nume_fişier_de_date] )]

respectiv

ALTER TABLE nume_tabel

DEALLOCATE UNUSED [KEEP întreg [K|M]]

unde:
```

- DATAFILE specifică fișierul de date (din spaţiul tabel asociat tabelului) care va cuprinde noua extindere.
 - Dacă această opțiune este omisă, fișierul este ales de către Oracle.
- SIZE specifică dimensiunea noii extinderi. Dacă opţiunea SIZE este omisă atunci Oracle va stabili dimensiunea extinderii pe baza parametrilor de stocare ai tabelului.
- Cu ajutorul opțiunii KEEP se poate specifica un număr de bytes (Kbytes, Mbytes) din spațul liber al tabelului ce nu vor fi dealocați.

Distrugerea tabelelor

> Pentru a distruge un tabel în Oracle se poate folosi comanda SQL:

DROP TABLE salariat;

Pe de altă parte însă, dacă vom folosi o comandă similară pentru a distruge un tabel a cărui cheie primară face referință la o cheie străină a altui tabel, adică ultimul tabel are definită o constrângere FOREIGN KEY corespunzătoare, de exemplu

DROP TABLE departament;

atunci existența constrângerii de integritate referențială va împiedica distrugerea tabelului, astfel încât la încercarea de a executa comanda de mai sus se va genera un mesaj de eroare.

Distrugerea tabelelor - cont.

În astfel de situații, tabelul trebuie distrus împreună cu toate constrângerile FOREIGN KEY care fac referire la cheia primară a acestuia.

Acest lucru se poate face prin folosirea comenzii cu clauza CASCADE CONSTRAINTS:

DROP TABLE departament CASCADE CONSTRAINTS;

Execuţia comenzii de mai sus va duce la distrugerea tabelului departament şi a constrângerii referenţiale sal_dept_fk.

> În momentul în care un tabel este distrus, vor fi şterse automat şi toate datele din tabel cât şi indecşii asociaţi lui.

Vederile şi sinonimele asociate unui tabel care a fost distrus vor rămâne dar vor deveni invalide.

Indecşi

- Un index este o structură opţională a bazei de date care permite accesarea directă a unui rând dintr-un tabel.
- Indecşii pot fi creaţi pentru una sau mai multe coloane a unui tabel, în acest ultim caz folosindu-se denumirea de indecşi compuşi sau indecşi concatenaţi.
- Un index este utilizat de către baza de date pentru a găsi rapid valori pentru coloana sau coloanele pentru care a fost creat indexul, în acest mod furnizând o cale de acces directă la liniile asociate acestora fără a mai fi necesară investigarea fiecărui rând din tabel.

Practic, în momentul în care se doreşte căutarea anumitor înregistrări ale căror valori îndeplinesc un anumit criteriu, în loc să se parcurgă tabelul, se parcurge indexul, acesta din urmă furnizând localizarea exactă a înregistrărilor ce îndeplinesc criteriul de căutare prin precizarea **ROWID**.

Aşa cum am mai precizat anterior, identificatorul de rând ROWID reprezintă în primul rând cel mai rapid mod de a localiza o anumită înregistrare.

Prin urmare pentru a găsi o anumită înregistrare în modul cel mai rapid se determină ROWID-ul acesteia în loc să se parcurgă secvențial tabelul respectiv.

Fără indecşi, operații precum determinarea unicității sau ordonarea valorilor unei coloane ar putea consuma multe resurse și timp.

- > Prezenţa indecşilor este transparentă pentru utilizator şi aplicaţie, ei neputând fi referiţi în mod direct prin interogări.
 - În plus, sintaxa unei comenzi SQL nu este în nici un fel influenţată de existenţa indecşilor, iar rezultatele ♥ interogări vor fi aceleaşi indiferent dacă ∃ indecşi sau nu.
 - Pe de altă parte însă, utilizarea corectă a acestora poate influența în cel mai mare grad eficiența unei interogări: diferența va consta în rapiditatea cu care se execută comanda și nu în rezultatele acesteia.
 - Foarte multe sisteme ce raportează probleme de performanţă suferă din cauza lipsei unui index sau din cauza absenţei unui index optim.
 - Informația conținută în indecși este redundantă, ea fiind derivată din informația care există în tabele.

- Indecșii sunt independenți d.p.d.v. fizic și logic de datele din tabelul de bază.
- Un index poate fi creat şi distrus fără ca datele din tabelul de bază sau ceilalţi indecşi să aibă de suferit.
 - Singurul lucru pe care indexul îl va modifica va fi durata accesului la datele tabelului, acesta devenind mai lent în absența indexului.
 - Evident, odată cu ștergerea unui tabel sunt șterși și indecșii asociați acestuia.

- Indecşii pot să fie unici sau ne-unici.
 Indecşii unici garantează faptul că nu va exista nici o pereche de linii care să aibă valori identice pentru coloana sau grupul de coloane pentru care a fost definit indexul.
 Valorile Null nu sunt considerate pentru unicitate.
 - Un rând cu valoarea Null în coloana indexată nu va fi înregistrat în index, deci un index unic nu va împiedica stocarea mai multor rânduri cu o valoare Null în coloana indexată. Un index ne-unic nu impune nici o restricţie în legătură cu valorile din coloanele care îl definesc.

Odată definit, un index este actualizat de către baza de date ori de câte ori au loc modificări ale datelor tabelului.

Aceasta înseamnă, că ori de câte ori au loc inserări, ştergeri sau modificări ale datelor unui tabel, toţi indecşii acelui tabel trebuie actualizaţi în mod automat, acest lucru având ca efect încetinirea acestor operaţii asupra datelor tabelului.

Cu alte cuvinte, existența indecşilor sporeşte viteza accesului la datele tabelului pe de o parte, dar în același timp încetinește operațiile de modificare ale acestora.

SELECT Optimized search Optimized joins

Optimized order/group

Index

slower DML

extra memory

extra load

INSERT, UPDATE

De aceea, **nu trebuie creat un index pentru fiecare coloană a unui tabel** (deşi acest lucru este posibil), **ci pentru anumite coloane cheie ale acestuia**.

De exemplu, se recomandă indexarea coloanelor care conţin în majoritate valori unice sau un domeniu larg de valori sau coloane după care se fac dese căutări sau ordonări. Deoarece prezenţa indecşilor poate avea un impact semnificativ asupra eficienţei aplicaţiei în continuare prezentăm câteva sugestii privind folosirea acestora:

> Ce tabele trebuie indexate:

- Indexaţi tabelele pentru care majoritatea interogărilor selectează doar un nr. redus de rânduri (sub 5%). Interogările care selectează un nr. mare de rânduri nu folosesc în mod eficient indecşii.
- Nu indexaţi tabele ce conţin puţine înregistrări deoarece în acest caz accesul secvenţial va fi mai rapid.
- Indexaţi tabelele care sunt interogate folosind clauze SQL simple.

 Clauzele SQL mai complexe nu folosesc cu aceeaşi eficienţă indecşii.

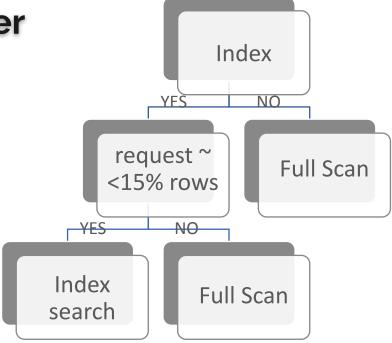
- > Ce tabele trebuie indexate:
 - Nu indexaţi tabelele care sunt actualizate frecvent. Inserările, modificările şi ştergerile sunt îngreunate de existenţa indecşilor. Decizia de a indexa un tabel trebuie luată pe baza raportului dintre nr. de interogări şi cel de actualizări efectuat asupra acestuia.
 - Indexaţi tabelele care nu au valori duplicate în coloanele care apar în clauza WHERE a celor mai frecvente interogări.

- > Ce coloane trebuie indexate:
 - Folosiți coloanele cele mai frecvent folosite în clauza WHERE a interogărilor.
 - Nu indexaţi coloane care nu au multe valori unice.
 Totuşi, începând cu Oracle8 se pot indexa coloane care nu au multe valori distincte
 cu ajutorul indexului de tip bitmap asupra căruia vom reveni mai târziu.
 - Coloanele care au valori unice sunt candidate foarte bune pentru indexare.
 De altfel, Oracle creează în mod automat indecşi unici pentru coloanele definite ca
 PRIMARY KEY sau UNIQUE.
 - În plus, d.p.d.v. logic, este preferabil ca indecşii unici să nu fie definiţi în mod explicit, ci prin intermediul constrângerilor PRIMARY KEY şi UNIQUE acesta deoarece unicitatea este un concept logic şi ar trebui să fie asociat cu definiţia tabelului.

> Ce coloane trebuie indexate:

- Coloanele care sunt folosite pentru a face legătura dintre tabele sunt în general candidate pentru indexare.
 - În general, se recomandă indexarea cheilor străine.
- În anumite situaţii, folosirea indecşilor compuşi poate fi mai eficientă decât a celor individuali.
 - De exemplu, crearea indecşilor compuşi este recomandabilă când 2 coloane nu sunt unice fiecare în parte, dar combinația lor este unică sau are în majoritate valori unice. De asemenea, se recomandă crearea indecşilor compuşi atunci când interogările uzuale ale tabelului conțin în clauza WHERE mai multe coloane individuale legate prin AND.

Sql Optimizer

Indecși - cont.

- ➤ Indecşii consumă spaţiu în baza de date la fel ca şi tabelele şi ∃ într-un spaţiu tabel la fel ca şi acestea.
 - Spaţiul necesar indecşilor pentru tabele mari este de obicei semnificativ, aşa că trebuie planificat din momentul în care se proiectează baza de date.

În SQL un index se creează folosind comanda CREATE INDEX.

O sintaxă simplificată a acestei comenzi este:

```
CREATE [UNIQUE] INDEX nume_index
ON tabel (coloana [,coloana] ...)
[PCTFREE întreg] [PCTUSED întreg]
[TABLESPACE spaţiu_tabel]
[STORAGE parametrii_de_stocare]
```

unde:

- Dacă este specificată opțiunea UNIQUE, indexul creat este unic, altfel nu.
- ➤ Valorile parametrilor PCTFREE şi PCTUSED determină gradul de utilizare a blocurilor din extinderile segmentului de index.

- TABLESPACE specifică spaţiul tabel în care va fi stocat indexul.

 Dacă acesta nu este menţionat explicit, se va folosi spaţiul tabel implicit (default) al utilizatorului care este proprietarul schemei din care face parte indexul.

 În general, se recomandă stocarea indexului într-un spaţiu tabel diferit de cel în care este stocat tabelul său; în acest caz Oracle poate accesa tabelul şi indexul în paralel, obţinându-se astfel o creştere a performanţelor interogărilor.
- Clauza STORAGE este folosită pentru setarea parametrilor de stocare (INITIAL, NEXT, PCTINCREASE, MINEXTENTS, MAXEXTENTS) prin intermediul cărora se specifică mărimea şi modul de alocare a extinderilor segmentului de index.

- Următoarele comenzi SQL creează un index compus sal_dept_ind pentru coloanele cod_dept şi cod_tara din tabelul salariat şi respectiv un index unic pentru coloana nume_dept a tabelului departament.
 - CREATE INDEX sal_dept_ind ON salariat(cod_dept, cod_tara);
 CREATE UNIQUE INDEX nume_dept_ind ON departament(nume_dept);
- > Crearea indecşilor unui tabel se recomandă a se face după ce tabelul a fost populat cu date aceasta deoarece existența indecşilor încetineşte în mod evident inserarea datelor.
- La definirea constrângerilor PRIMARY KEY sau UNIQUE sau la activarea acestora, Oracle creează în mod automat indecşi unici pentru coloanele sau grupurile de coloane respective. În acest caz numele indexului coincide cu numele constrângerii.

➤ La fel ca şi în cazul tabelelor, parametrii de stocare a indecşilor pot fi modificaţi ulterior. Pentru aceasta se foloseşte comanda ALTER INDEX cu următoarea sintaxă:

```
ALTER INDEX nume_index
STORAGE parametrii_de_stocare
De exemplu:
ALTER INDEX sal_dept_ind
STORAGE (NEXT 400K MAXEXTENTS 100);
```

> De asemenea, Oracle8 permite alocarea şi dealocarea manuală a spaţiului utilizat de un index.

> Alocarea manuală a spaţiului pentru un index înseamnă adăugarea manuală a unei noi extinderi.

De exemplu, alocarea manuală se poate face înaintea unei perioade în care se va înregistra o activitate intensă de inserări în tabela pe care este bazat indexul.

În acest caz, alocarea manuală previne extinderea dinamică a indexului (alocarea dinamică a unei noi extinderi), împiedicând astfel creşterea timpului de execuţie. Dealocarea spaţiului asociat unui index reprezintă eliberarea spaţiului nefolosit de acesta.

Pentru a aloca sau dealoca spaţiul utilizat de un index se foloseşte comanda ALTER TABLE cu următoarele sintaxe:

```
ALTER INDEX nume_index

ALLOCATE EXTENT ([SIZE întreg [K|M]]

[DATAFILE specificație_fișier_de_date] )

respectiv

ALTER INDEX nume_index

DEALLOCATE UNUSED [KEEP întreg [K|M]]
```

> Semnificația parametrilor din aceste comenzi este aceeași ca și în cazul tabelelor.

Un index poate fi distrus folosind comanda SQL DROP INDEX cu următoarea sintaxă: DROP INDEX nume_index;
De exemplu:
DROP INDEX sal dept ind;

Un index nu poate fi şters dacă el a fost creat în mod automat, ca parte a definirii sau a activării unei restricţii PRIMARY KEY sau UNIQUE.

În acest caz indexul este șters automat la ștergerea sau dezactivarea constrângerii.

- Ştergerea unui index se face de obicei dacă indexul nu mai este necesar, dacă se doreşte reconstruirea sa (despre care vom discuta în continuare) sau înainte de încărcarea masivă a datelor într-un tabel;
 - ştergerea unui index înainte de încărcarea masivă a datelor și recrearea lui după terminarea încărcării va duce la îmbunătăţirea performanţei încărcării precum și la utilizarea spaţiului alocat indexului în mod mai eficient.

Pentru a reconstrui un index se pot folosi două metode.

Prima este de a şterge indexul folosind comanda DROP INDEX şi de a îl recrea folosind comanda CREATE INDEX.

A doua este folosirea ALTER INDEX cu opţiunea REBUILD folosind sintaxa:

```
ALTER INDEX nume_index REBUILD

[PCTFREE întreg] [PCTUSED întreg]

[TABLESPACE spaţiu_tabel]

[STORAGE parametrii_de_stocare]

[REVERSE|NOREVERSE];
```

- > Reconstruirea unui index se face în următoarele situații:
 - indexul existent trebuie mutat într-un spaţiu tabel diferit (de exemplu, dacă indexul a fost creat în mod automat de o constrângere de integritate, caz în care el se găseşte în acelaşi spaţiu tabel cu tabelul).
 - > un index normal trebuie convertit într-un index cu cheie inversă (despre tipurile de indecşi vom vorbi în continuare).
 - Pentru a converti un index obișnuit într-un index cu cheie inversă se folosește comanda ALTER INDEX ... REBUILD cu opțiunea REVERSE (opțiunea contrară este NOREVERSE, care este si opțiunea implicită)
 - pentru a recupera spaţiul de stocare sau pentru a schimba atributele fizice de stocare.

- In cazul reconstruirii indexului folosind comanda ALTER INDEX ... REBUILD, în timpul creării noului index este păstrat și indexul original, astfel că indexul poate fi folosit de interogări și în timpul acestei operații.
 - Principalele avantaje ale fiecărei dintre cele 2 metode sunt rezumate în tabelul următor:

Şterge ş	şi recr	eeaz ă
----------	---------	---------------

Foloseşte opţiunea REBUILD

Poate redenumi indexul.

Poate schimba între UNIQUE și non-UNIQUE.

Poate schimba între tipul de index **bazat de arbore B*** și indexul **de tip bitmap** (vezi paragrafele următoare).

Are nevoie de spaţiu doar pentru o copie a indexului.

Necesită sortare.

Index este indisponibil în perioada dintre ştergere şi recreare.

Nu se poate folosi această metodă dacă indexul a fost creat de o constrângere PRIMARY KEY sau UNIQUE. În acest caz ștergerea indexului se poate face prin ștergerea sau dezactivarea constrângerii respective.

Nu poate redenumi indexul.

Nu poate schimba între UNIQUE și non-UNIQUE. Nu poate schimba între tipul de index bazat de arbore B* și indexul de tip bitmap.

Are nevoie de spaţiu suplimentar pentru a duplica indexul în mod temporar.

Nu necesită sortare, folosindu-se indexul iniţial. Indexul este disponibil interogărilor.

Se poate folosi această metodă dacă indexul a fost creat de o constrângere PRIMARY KEY sau UNIQUE.

Bibliografie

F. Ipate, M. Popescu, *Dezvoltarea aplicațiilor de baze de date în Oracle 8 și Oracle Forms 6*, Editura ALL, 2000.